

SFS 1958:637

Källa

Utfärdad: Omtryck: Senast ändrad: Uppdaterad:

[Regeringskansliets rättsdatabaser](#) 1958-12-12 SFS 1981:359 2013-01-03 t.o.m. SFS 2012:448

Ärverdabalk (1958:637)

1 kap. Om rätt att taga arv

1 § Arv kan tagas endast av den som lever vid arvlåtarens död; dock må barn, som är avlat dessförinnan, taga arv, om det sedermera födes med liv. Är fråga om rätt till del i boet efter arvlåtarens efterlevande make, skall hänsyn tagas till tiden för makens död.

2 § Är arvinge till den, efter vilken arv fallit, jämväl avliden, och kan bevis ej förebringas att han överlevat arvlåtaren, skall med arvet så förfaras som om han icke överlevat denne.

3 § Utländsk medborgare må lika med svensk taga arv här i riket. Är i annan stat svensk medborgare icke likställd med inlänning i fråga om rätten att taga arv, eller måste han där vidkännas större avdrag än denne, äger Regeringen förordna att motsvarande inskränkning skall gälla för den statens medborgare här i riket. Lag (1987:231).

2 kap. Om skyldemans arvsrätt

1 § Närmaste arvingar på grund av skyldskap äro arvlåtarens avkomlingar (bröstarvingar).

Arvlåtarens barn taga lika lott. Är barn dött, skola dess avkomlingar träda i dess ställe, och skall var gren taga lika lott.

2 § Finns det inga bröstarvingar, tar arvlåtarens föräldrar hälften var av arvet.

Är någon av föräldrarna död, delar arvlåtarens syskon den förälderns lott. I ett avlidet syskons ställe träder dess avkomlingar, och varje gren tar lika lott. Finns det inga syskon eller avkomlingar till dem, men lever någon av arvlåtarens föräldrar, tar den föräldern hela arvet.

Finns det halvsyskon efter arvlåtaren, tar de tillsammans med helsyskon eller deras avkomlingar del i lott, som skulle ha tillfallit deras förälder. Finns det inga helsyskon, och är båda föräldrarna döda, tar arvlåtarens halvsyskon hela arvet. I ett avlidet halvsyskons ställe träder dess avkomlingar. Lag (2005:435).

3 § Lever inte arvlåtarens föräldrar, syskon eller syskons avkomlingar, tar farföräldrar och morföräldrar arvet. Var och en ärver lika lott.

Är en farförälder eller morförälder död, delar den dödes barn dennes lott. Finns det inga barn efter den döde, tar den andre av farföräldrarna eller morföräldrarna den dödes lott. Om även han eller hon är död men har efterlämnat barn, tar barnen den dödes lott. Finns det ingen arvinge på den sidan, går hela arvet till arvingarna på den andra sidan.

Det som sägs i [första](#) och [andra styckena](#) om farföräldrar och morföräldrar gäller även föräldrar till en förälder enligt [1 kap. 9 § föräldrabalken](#). Lag (2005:435).

4 § Andra skyldemän än ovan sägs äga ej ärva.

3 kap. Om makes arvsrätt; så ock om rätt för den först avlidne makens arvingar i boet efter den sist avlidne maken

1 § Var arvlåtaren gift, ska kvarlåtenskapen tillfalla den efterlevande maken. Efterlämnar arvlåtaren någon bröstarvinge som inte är den efterlevande makens bröstarvinge, gäller dock att makens rätt till kvarlåtenskapen omfattar en sådan arvinges arvslott endast om arvingen har avstått från sin rätt i enlighet med vad som anges i [9 §](#).

Den efterlevande maken har alltid rätt att ur kvarlåtenskapen efter den avlidna maken, så långt kvarlåtenskapen räcker, få egendom till så stort värde att den tillsammans med egendom som den efterlevande maken erhöll vid bodelningen eller som utgör den makens enskilda egendom motsvarar fyra gånger det prisbasbelopp enligt [2 kap. 6](#) och [7 §§ socialförsäkringsbalken](#) som gäller vid tiden för dödsfallet. Ett testamente av den avlidna maken är utan verkan i den mån förordnandet inkräktar på den rätt för den efterlevande maken som avses i detta stycke. Lag (2010:1205).

2 § Lever vid den efterlevande makens död någon bröstarvinge till den först avlidna maken eller dennes föräldrar, syskon eller syskons avkomling, skall, om inte annat sägs i [tredje stycket](#) eller i [3-5 §§](#), [6 § tredje stycket](#) eller [7 § tredje stycket](#), hälften av den efterlevande makens bo tillfalla dem som då har den bästa arvsrätten efter den först avlidna maken. Den efterlevande maken får inte genom testamente bestämma över egendom som skall tillfalla den först avlidnes arvingar.

Har en bröstarvinge redan vid den först avlidna makens död helt eller delvis fått ut sitt arv efter denne, skall bröstarvingens andel i den efterlevande makens bo minska i motsvarande mån.

Om det som den efterlevande maken erhöll i arv av kvarlåtenskapen efter den först avlidne utgjorde annan andel än hälften av summan av detta arv och den efterlevandes egendom efter bodelningen, skall arvingarna efter den först avlidne ta samma andel i boet efter den sist avlidne. Lag (2005:435).

3 § Har efterlevande maken genom gåva eller annan därmed jämförlig handling, utan tillbörlig hänsyn till den först avlidnes arvingar, orsakat väsentlig minskning av sin egendom, skall av den lott, som vid efterlevande makens död tillkommer hans arvingar, vederlag utgå till arvingarna efter den först avlidne för vad av minskningen belöper å deras andel i boet.

Kan vederlag ej utgå, skall gåvan eller dess värde återbäras, såframt den som mottog gåvan insåg eller bort inse, att den lände arvingarna efter den först avlidne till förfång. Talan härom må dock ej väckas, sedan fem år förflutit från det gåvan mottogs.

Var vid dödsfallet gåva, som tillkommit under omständigheter varom ovan sägs, ej fullbordad, må den ej göras gällande, i den mån det skulle lända arvingarna efter den först avlidne till förfång.

4 § Överstiger boets värde vid efterlevande makens död dess värde vid den först avlidnes frånfälle, skall denna förkovran tilläggas den efterlevandes arvingar, såvitt visas att egendom till motsvarande värde tillfallit den efterlevande i arv, gåva eller testamente eller ock må antagas att boets förkovran härrör från förvärvsarbete, som efter den först avlidne makens död drivits av den efterlevande.

Har efterlevande maken gjort sig skyldig till förfarande som avses i [3 §](#), skall, vid beräkning huruvida förkovran föreligger, kvarlåtenskapen ökas med ett belopp, motsvarande den minskning av boet som orsakats av efterlevande maken.

5 § Vid delningen av boet efter den sist avlidne maken äga vardera makens arvingar på sin lott erhålla egendom, som under äktenskapet tillhört den maken, och den sist avlidnes arvingar jämväl egendom, som sedermera förvärvats av denne. Fastighet må, även om den i värde överstiger vad å lotten belöper, uttagas, om penningar lämnas till fyllnad av andra sidans lott.

I övrigt skall beträffande förrättningen i tillämpliga delar gälla vad om bodelning är stadgat.

6 § Har efterlevande maken gått i nytt gifte, skall vid hans död delning enligt detta kapitel av hans behållna giftorättsgods och enskilda egendom äga rum, innan bodelning må förrättas.

Skall i efterlevande makens livstid bodelning äga rum mellan honom och hans make i nytt äktenskap eller dennes arvingar, skall av efterlevande makens behållna giftorättsgods och enskilda egendom före delningen uttagas egendom till värde, motsvarande vad enligt [1--4 §§](#) belöper å den först avlidnes arvingar.

Vad i [4 §](#) stadgas för det fall, att egendom tillfallit efterlevande maken i arv, gåva eller testamente, skall äga motsvarande tillämpning, därest han, till följd av nytt gifte, vid bodelning eller eljest på grund av giftorätt erhållit egendom utöver vad förut tillkom honom.

7 § Om den efterlevande maken vid sin död efterlämnar en sambo och bodelning skall förrättas mellan samborna, skall dessförinnan den efterlevande makens behållna egendom delas enligt detta kapitel.

Skall i den efterlevande makens livstid bodelning ske mellan den efterlevande maken och dennes sambo eller sambons arvingar, skall av den efterlevandes egendom före bodelningen tas ut egendom till ett värde som motsvarar vad som enligt [1-4 §§](#) skall tillkomma den först avlidna makens arvingar.

Vad som föreskrivs i [4 §](#) för det fall att egendom har tillfallit den efterlevande maken i arv, gåva eller testamente skall gälla, om den efterlevande maken genom bodelning med en sambo har erhållit egendom utöver vad maken förut hade.

Vad som föreskrivs i denna balk om sambor gäller endast sådana samboförhållanden där ingen av samborna är gift. Lag (2005:435).

8 § Finns det vid den efterlevande makens död arvsberättigade efter endast en av makarna, skall dessa arvingar ärva allt. Lag (1987:231).

9 § Om vid den först avlidna makens död någon som är bröstarvinge till denne men inte till den efterlevande maken avstår från sitt arv efter den först avlidna maken till förmån för den efterlevande maken, har bröstarvingen i stället rätt att ta del i dennes bo enligt bestämmelserna i [2 §](#). Lag (1987:231).

10 § Detta kapitel gäller ej, om mål om äktenskapsskillnad pågick vid arvlåtarens död. Lag (1987:231).
[4 kap.](#) (Om arvsrätt vid adoptivförhållande)

1 § har upphävts genom lag (1971:872).

2 § har upphävts genom lag (1971:872).

5 kap. Om allmänna arvsfondens rätt till arv

1 § Finnes ej arvinge jämlikt ovan givna bestämmelser, skall arvet tillfalla en fond, benämnd allmänna arvsfonden.

2 § har upphävts genom lag (1969:224).

3 § har upphävts genom lag (1969:224).

4 § har upphävts genom lag (1969:224).

6 kap. Om förskott å arv

1 § Vad arvlåtaren i livstiden har gett en bröstarvinge skall avräknas som förskott på dennes arv efter arvlåtaren, om inte annat har föreskrivits eller med hänsyn till omständigheterna måste antas ha varit avsett. Är mottagaren en annan arvinge, skall avräkning ske endast om detta har föreskrivits eller på grund av omständigheterna måste antas ha varit avsett då egendomen gavs.

Har en make av sitt giftorättsgods gett förskott på arv till en bröstarvinge som är makarnas gemensamma, skall avräkning för detta göras på arvet efter den först avlidna maken. Om detta arv inte räcker till, skall återstoden avräknas på arvet efter den andra maken. Vad som sagts nu gäller också då en efterlevande make av sådan egendom som omfattas av bröstarvingars arvsrätt enligt [3 kap. 2 §](#) har gett förskott på arv till en bröstarvinge till den först avlidna maken. Lag (1987:231).

2 § Kostnader, som en förälder har lagt ned på ett barns uppehälle och utbildning, skall inte avräknas från barnets arv, om föräldern därmed endast fullgjort sin underhållsskyldighet.

Inte heller skall från bröstarvinges arv avräknas sedvanliga gåvor, vilkas värde inte står i missförhållande till givarens villkor. Lag (2005:435).

3 § Avräkning av förskott skall ske efter egendomens värde vid mottagandet, såframt icke på grund av omständigheterna annat bör gälla.

4 § Kan vad arvinge mottagit i förskott ej till fullo avräknas å hans arvslott, är han ej skyldig återbära överskottet, med mindre bestämmelse därom träffats då förskottet gavs.

5 § Har förskott givits, skall, för bestämmande av arvslotternas storlek, kvarlåtenskapen före delningen ökas med förskottets värde eller, om avräkning ej kan till fullo ske å förskottstagarens arv, med vad därå kan avräknas.

6 § Har arvinge som mottagit förskott avlidit före arvlåtaren, äro förskottstagarens avkomlingar pliktiga att avräkna förskottet å sina arvslotter.

Skall arv delas mellan flera grenar och har arvinge i en gren mottagit förskott, äro, om han avlidit före arvlåtaren utan att efterlämna avkomlingar som äga tråda i hans ställe, övriga arvingar inom samma gren pliktiga att avräkna förskottet å sina arvslotter; dock taga de ej mindre del i kvarlåtenskapen än de ägt bekomma, om förskottstagaren levat.

7 § Vad en make av sitt giftorättsgods har gett ett styvbarn eller en avkomling till styvbarn skall avräknas på mottagarens arv efter den andra maken, om inte annat har föreskrivits eller med hänsyn till omständigheterna måste antas ha varit avsett. Med samma förbehåll skall, om inte annat följer av [1 §](#), vad den efterlevande maken har gett en sådan arvinge eller testamentstagare som enligt [3 kap. 2 §](#) eller [12 kap. 1 §](#) har rätt att ta del i den efterlevande makens bo avräknas på mottagarens lott i detta. Bestämmelserna i [2--6 §§](#) skall tillämpas även i dessa fall. Lag (1987:231).

7 kap. Om laglott

1 § Hälften av den arvslott, som enligt lag tillkommer bröstarvinge, utgör hans laglott.

2 § Bröstarvinge är pliktig att å sin laglott avräkna vad han av arvlåtaren mottagit i förskott å sitt arv, så ock vad han mottagit på grund av testamente, såframt icke annat föränledes av detta.

3 § För utfående av laglott äger bröstarvinge påkalla jämkning i testamente. Äro flera förordnanden, skall, om ej annat följer av testamentet, legat utgå före förordnande till universell testamentstagare och legat, som avser viss egendom, utgå före annat samt i övrigt nedsättning ske i förhållande till storleken av varje

förordnande eller, vad angår förordnande till bröstarvinge, till den del därav som han ej är pliktig avräkna å sin laglott.

Vad en bröstarvinge erhåller genom att påkalla jämkning i testamente skall inte omfattas av den efterlevande makens rätt till kvarlåtenskapen enligt [3 kap.](#) i andra fall än då jämkningen avser testamentsvillkor som gäller till förmån för den efterlevande maken.

Bröstarvinge, som ej inom sex månader efter det han erhöll del av testamentet på sätt i [14 kap.](#) sägs påkallat jämkning genom att giva testamentstagaren sitt anspråk tillkänna eller genom att väcka talan mot honom, har förlorat sin rätt. Lag (1987:231).

4 § Har arvlåtaren i livstiden bortgivit egendom under sådana omständigheter eller på sådana villkor att gåvan till syftet är att likställa med testamente, skall i avseende å gåvan vad i [2](#) och [3 §§](#) är stadgat om testamente äga motsvarande tillämpning, om ej särskilda skäl äro däremot; och skall vid nedsättning av gåvan motsvarande del av den bortgivna egendomen återbäras eller, om det ej kan ske, ersättning utgivas för dess värde. Vid laglottens beräkning skall värdet av den bortgivna egendomen läggas till kvarlåtenskapen.

Vill bröstarvinge mot gåvotagare göra gällande rätt som avses i [första stycket](#), skall han väcka talan inom ett år från det bouppteckning efter arvlåtaren avslutades. Försittes denna tid, är rätt till talan förlorad.

Var vid dödsfallet gåvan ej fullbordad, må den ej, med mindre särskilda skäl äro därtill, göras gällande, i den mån det skulle lösa till intrång i bröstarvinges laglott.

5 § Har arvlåtaren genom testamente tillerkänt någon nyttjanderätt, avkomst eller annan förmån att utgå av kvarlåtenskapen eller genom föreskrifter rörande dennas förvaltning eller på annat sätt inskränkt rätten att förfoga över den, äger bröstarvinge utan hinder av sådant förordnande utfå sin laglott i egendom, varöver han äger fritt förfoga.

6 § har upphört att gälla genom lag (1978:855).

7 § Bröstarvinges rätt enligt detta kapitel att påkalla jämkning av testamente eller gåva övergår ej till hans borgenärer. Lag (1975:245).

8 kap. har upphört att gälla genom lag (1978:855).

9 kap. Om rätt att göra eller taga testamente

1 § Den som fyllt aderton år må genom testamente förordna om sin kvarlåtenskap. Testamente må ock göras av underårig, som är eller varit gift eller som efter fyllda sexton år vill förordna om egendom, över vilken han äger själv råda. Lag (1974:237).

2 § Förordnande till annan än den som är född vid testators död eller då är avlad och sedermera födes med liv är utan verkan.

Utan hinder av vad nu är sagt gäller förordnande, enligt vilket blivande arvsberättigade avkomlingar till någon, som enligt [första stycket](#) äger taga testamente, skola erhålla egendom till full ägo sist vid dennes död eller då annan, som skall åtnjuta rätt till egendomen, avlider eller hans rätt eljest upphör. Ej må i sådant förordnande olikhet göras mellan syskon, vilka ej äro födda eller avlade vid testators död.

3 § Om rätt för utländsk medborgare att här i riket taga testamente gäller vad om utlännings rätt att taga arv är stadgat.

10 kap. Om upprättande och återkallelse av testamente

1 § Testamente skall upprättas skriftligen med två vittnen. I deras samtidiga närvaro skall testator underskriva testamentshandlingen eller vidkännas sin underskrift därå. Vittnena skola bestyrka handlingen med sina namn. De skola äga kännedom om handlingens egenskap av testamente, men det står testator fritt att låta dem veta dess innehåll eller ej.

2 § Testamentsvittnena böra vid sina namn anteckna yrke och hemvist. De böra ock å handlingen teckna intyg rörande tiden för bevitnandet samt övriga omständigheter som kunna vara av betydelse för testamentets giltighet.

Hava vittnena å handlingen intygat att vid testamentets upprättande så tillgått som i [1 §](#) sägs, skall intyget, där klander väckes, äga tilltro, såframt omständigheter ej förekomma som förringa intygets trovärdighet.

3 § Är någon av sjukdom eller annat nödfall förhindrad att upprätta testamente på sätt i [1 §](#) sägs, må han förordna om sin kvarlåtenskap muntligen inför två vittnen eller ock utan vittnen genom egenhändigt skriven och undertecknad handling.

Sådant testamente är ogilt, om testator sedermera under tre månader varit i tillfälle att förordna om sin kvarlåtenskap såsom i [1 §](#) är stadgat.

4 § Den som är under femton år eller på grund av en psykisk störning saknar insikt om betydelsen av vittnesbekräftelsen får inte vara testamentsvittne. Inte heller testatorns make, sambo eller den som står i rätt upp- eller nedstigande släktskap eller svågerlag till testatorn eller är hans eller hennes syskon får vara vittne.

Ingen får bevittna ett förordnande till honom eller henne själv, en make eller sambo, ett syskon eller någon som står i rätt upp- eller nedstigande släktskap eller svågerlag till honom eller henne. Den som är förmyndare, god man eller förvaltare för någon får inte bevittna ett förordnande till denne. Inte heller ledamot av styrelsen för ett bolag, en förening, ett trossamfund eller en stiftelse får bevittna ett förordnande till den juridiska person som han eller hon företräder. Förordnande att vara testamentsexekutor medför dock inte hinder att vara vittne.

Om ett testamentsvittne åberopas till bevis i en rättegång, gäller [rättegångsbalkens](#) bestämmelser om sådant bevis. Lag (2012:448).

5 § Har testator i den ordning som gäller för testamentes upprättande återkallat sitt förordnande eller har han förstört testamentshandlingen eller eljest otvetydigt givit tillkänna att förordnandet ej längre var uttryck för hans yttersta vilja, är förordnandet utan verkan.

Utfästelse att ej återkalla testamente är icke bindande.

6 § Vill någon, i samband med återkallelse av visst förordnande eller eljest, göra tillägg till sitt testamente, gäller vad om upprättande av testamente är stadgat.

7 § Har någon genom ensidig återkallelse eller ändring av inbördes testamente väsentligt rubbat förutsättningarna för det ömsesidiga förordnandet, är han förlustig sin rätt på grund av testamentet.

11 kap. Om testamentes tolkning

1 § Åt testamente skall givas den tolkning som må antagas överensstämma med testators vilja; och skall förty vad nedan i [2--9 §§](#) stadgas lända till efterrättelse allenast såvitt icke med hänsyn till förordnandets syfte och övriga omständigheter annat får anses följa av förordnandet.

Har testamente genom felskrivning eller eljest till följd av misstag fått annat innehåll än testator åsyftat, skall det likväl verkställas, såvitt rätta meningen kan utrönas.

2 § Legat skall utgå av oskifto och ej räknas å viss lott.

3 § Kunna samtliga legat ej utgå, skall legat som avser viss egendom äga företräde framför annat, men skall i övrigt nedsättning ske efter legatens värde.

4 § Avser förordnande viss egendom och finnes den ej i kvarlåtenskapen, är förordnandet utan verkan.

5 § Besväras viss egendom, varom förordnande gjorts, av panträtt eller annan rättighet, äger testamentstagaren icke i anledning därav njuta ersättning. Lag (1970:1001).

6 § Dör testamentstagare innan hans rätt inträtt eller kan testamentet eljest ej verkställas i vad honom angår, skola hans avkomlingar träda i hans ställe, såframt de i fråga om arv efter testator varit berättigade därtill.

7 § Är förordnande gjort om hela kvarlåtenskapen eller om allt som ej utgör bröstarvinges laglott, och kan testamentet ej verkställas såvitt angår viss testamentstagare, skola, där ej annat följer av [6 §](#), universella testamentstagares lotter i motsvarande mån ökas.

8 § Har en make gjort testamente till den andra maken är förordnandet utan verkan, om äktenskapet är upplöst vid testators död eller mål om äktenskapsskillnad då pågår. Detsamma gäller, om någon har gjort testamente till sin sambo men samboförhållandet har upphört före testators död. Lag (1987:231).

9 § Är ändamålsbestämmelse meddelad beträffande egendom som tillkommer viss arvinge eller testamentstagare, åligger det denne att verkställa förordnandet. I andra fall skall ändamålsbestämmelse verkställas av oskifto.

10 § Med legat förstås särskild i testamente given förmån, såsom viss sak eller visst penningbelopp eller nyttjanderätt till egendom eller rätt att därav njuta ränta eller avkomst.

Universell testamentstagare är den som testator insatt i arvinges ställe genom att tillerkänna honom kvarlåtenskapen i dess helhet, viss andel av kvarlåtenskapen eller överskott därå.

12 kap. Om testamentstagares rätt i vissa fall

1 § Är genom testamente förordnat att egendom, som tillkommer efterlevande make såsom arvinge eller universell testamentstagare, skall, sedan makens rätt upphört, tillfalla annan, äger vad i [3 kap.](#) är stadgat motsvarande tillämpning, såvitt ej annat följer av testamentet.

2 § Har någon genom testamente erhållit nyttjanderätten till egendom, vartill äganderätten vid testators död eller senare skall tillfalla annan, gäller vad nedan i [3--9 §§](#) stadgas, såvitt ej annat följer av testamentet.

3 § Nyttjanderättshavaren förvaltar egendomen och njuter avkastningen därav. Vid förvaltningen skall han iakttaga jämväl ägarens rätt och bästa. Egendomen må ej sammanblandas med annan, såframt ej dess ändamålsenliga användning föranleder därtill.

Nyttjanderättshavaren skall vidkännas alla nödiga kostnader för egendomen som böra gäldas med avkastningen under hans besittningstid.

4 § Lösören som ej hava särskilt värde för ägaren må nyttjanderättshavaren avyttra. Äro särskilda skäl till avyttring eller pantsättning av annan lös egendom och kan ägarens medverkan därtill ej vinnas, äger rätten på ansökan bemyndiga nyttjanderättshavaren att vidtaga åtgärden. Fordringar är nyttjanderättshavaren behörig att uppsäga, och må han jämväl för dem uppbära betalning.

Ej må nyttjanderätten överlåtas.

5 § Kapitalbelopp skall av nyttjanderättshavaren göras räntebärande så som föreskrivs om omyndigs medel i [13 kap. 5](#) och [7 §§ föräldrabalken](#), om inte ägaren eller, när hans samtycke ej kan erhållas, rätten medgivit annat. Utan sådant tillstånd må dock vad som varit anbragt i jordbruk eller annan näring ånyo tagas i anspråk för samma ändamål samt mindre belopp, som eljest influtit för avyttrade lösören, användas till inköp av egendom av samma slag. Lag (1994:1434).

6 § Ej må ägaren utan nyttjanderättshavarens samtycke överlåta eller eljest förfoga över egendomen. Beträffande fast egendom eller tomträtt skall samtycket lämnas skriftligen med två vittnen.

Kan samtycke ej erhållas, äger rätten på ansökan tillåta åtgärden, när skäl äro därtill.

Har ägaren utan erforderligt samtycke förfogat över egendom, är åtgärden ogill, om nyttjanderättshavaren påstår det.

7 § Egendom som omfattas av nyttjanderätten må ej tagas i mät för ägarens gäld, med mindre den på grund av panträtt eller eljest särskilt häftar därför eller fråga är om gäld, för vilken ägaren svarar enligt [21 kap.](#) Lag (1970:1001).

8 § Vad som trätt i stället för egendom som omfattats av nyttjanderätten skall tillhöra ägaren.

9 § Om nyttjanderättshavaren genom vanvård av egendomen eller genom annat otillbörligt förfarande uppenbarligen äventyrar ägarens bästa, får rätten på ansökan ålägga honom att ställa säkerhet för egendomen eller också förordna, att denna skall ställas under vård och förvaltning av god man som avses i [11 kap. föräldrabalken](#).

För skada, som nyttjanderättshavaren uppsåtligen eller av vårdslöshet vållat ägaren, skall ersättning betalas, då nyttjanderätten upphör eller egendomen ställs under vård och förvaltning av god man. Lag (1988:1255).

10 § Har genom testamente förordnats att legat skall tillfalla två eller flera efter varandra, skall, såvitt ej annat följer av testamentet, vad i [9 §](#) stadgas äga motsvarande tillämpning, om någon bland dem, såsom där sägs, äventyrar efterföljande testamentstagares bästa eller tillskyndar honom skada.

11 § Skall enligt testamente någon njuta avkomst av egendom i kvarlåtenskapen och egendomen, till betryggande av hans rätt, sättas under särskild vård, skall den, där ej annat följer av testamentet, ställas under förvaltning av god man som avses i [11 kap. föräldrabalken](#). Lag (1988:1255).

12 § Förvärv genom förordnande i testamente, som innebär att visst område av fastighet som legat kommer i särskild ägares hand, är giltigt endast om fastighetsbildning sker i överensstämmelse med förordnandet genom förrättning, som är sökt senast sex månader efter det testamentet vunnit laga kraft och legatet utgivits samt, om förrättningen ej är avslutad vid utgången av nämnda tid, skall verkställas på grundval av förordnandet.

[Första stycket](#) äger motsvarande tillämpning i fall då legatet avser andel i fastighet med villkor att andelen skall utbrytas genom fastighetsbildning eller fastighets andel i mark som är samfälld för flera fastigheter. Lag (1970:1001).

13 § Den som genom förordnande i testamente såsom legat erhållit andel i fastighet, vilken i sin helhet ingår i dödsboet efter testator, utan villkor att andelen skall utbrytas genom fastighetsbildning innehar fastigheten under samäganderätt med den eller de andra delägarna. Lag (1970:1001).

13 kap. Om testamentes ogiltighet

1 § Var testator ej behörig att förordna om sin kvarlåtenskap eller är testamentet ej upprättat i laga form, är det ej gällande. I fall, varom sägs i [10 kap. 4 § andra stycket](#), är dock testamentet ogillt allenast i den del som där avses.

2 § Ett testamente gäller inte, om det har upprättats under påverkan av en psykisk störning. Lag (1991:1547).

3 § Har någon tvungit testator att upprätta testamentet eller förmått honom därtill genom missbruk av hans oförstånd, viljesvaghet eller beroende ställning, är testamentet ej gällande.

Samma lag vare, om testator blivit svikligen förledd att upprätta testamentet eller om han eljest svävat i villfarelse som varit bestämmande för hans vilja att göra testamentet.

1 kap. Om delgivning och klander av testamente

1 § har upphävts genom lag (1989:308).

2 § har upphävts genom lag (1989:308).

3 § har upphävts genom lag (1989:308).

4 § Testamente skall delges arvinge genom överlämnande av testamentshandlingen i bestyrkt avskrift eller, i fråga om muntligt testamente, protokoll över förhör med testamentsvittnena eller annan skriftlig uppgift om testamentets innehåll. Delgivning behövs dock inte med en arvinge som har godkänt testamentet.

Efterlämnar testator, jämte make, arvingar som avses i [3 kap. 2 §](#), må testamentet, såvitt dessa angår, delgivas dem som vid tiden för delgivningen äro närmast till arv efter testator.

Äro flera testamentstagare, gäller delgivning, som verkställts av en bland dem, jämväl för de övriga. Lag (1989:308).

5 § Vill arvinge göra gällande att testamente är ogillt enligt [13 kap.](#), skall han därom väcka klandertalan inom sex månader efter det han erhöll del av testamentet såsom i [4 §](#) är stadgat. Försittes denna tid, är rätt till talan förlorad.

Om påkallande av jämkning i testamente för utfående av laglott stadgas i [7 kap.](#)

6 § Arvinges rätt att väcka talan om klander av testamente övergår ej till hans borgenärer. Lag (1975:245).

15 kap. Om förverkande av rätt att taga arv eller testamente

1 § Den som genom brott uppsåtligen har dödat någon får inte ta arv eller testamente efter denne. Är den dödade arvinge eller testamentstagare efter någon annan, får gärningsmannen inte bättre rätt till arv eller testamente efter denne än om den dödade hade levat.

Vad som sägs i [första stycket](#) gäller även när någon annars har orsakat någon annans död genom en uppsåtlig gärning som innefattat våld på den dödades person och utgjort brott för vilket lindrigare straff än fängelse i ett år inte är föreskrivet. Lika med våld anses att försätta någon i vanmakt eller annat sådant tillstånd.

Vad som sägs i [första](#) och [andra styckena](#) gäller inte, om gärningsmannen var under femton år.

Vad som sägs i [första](#) och [andra styckena](#) gäller inte heller, om det föreligger synnerliga skäl däremot med hänsyn till gärningens beskaffenhet. Vid bedömningen av om det med hänsyn till gärningens beskaffenhet föreligger synnerliga skäl skall också beaktas,

1. om gärningsmannen begick gärningen under påverkan av en allvarlig psykisk störning, eller
2. om gärningsmannen var under arton år och hans handlande stod i samband med uppenbart bristande utveckling, erfarenhet eller omdömesförmåga hos honom. Lag (1991:1547).

2 § Har någon genom tvång, förledande eller missbruk av annans oförstånd, viljesvaghet eller beroende ställning förmått denne att upprätta eller återkalla testamente eller att avstå därifrån, har han förverkat rätten att taga arv eller testamente efter honom, såvitt ej särskilda skäl äro däremot. Vad sålunda är stadgat äger motsvarande tillämpning, där någon uppsåtligen förstört eller undanhållit testamente.

3 § Vad som sägs i [1](#) och [2 §§](#) om den som har begått ett brott gäller också var och en som har medverkat till brottet såsom sägs i [23 kap. 4](#) och [5 §§ bro sbalken](#). Lag (1991:1547).

4 § Har någon förverkat sin rätt att taga arv, skall ärvas såsom hade han dött före arvlåtaren.

16 kap. Om preskription av rätt att taga arv eller testamente

1 § Vistas, då bouppteckning förrättas, till namnet känd arvinge efter den döde på okänd ort, ska det hos Skatteverket anmälas av den som har boet i sin vård. När sådan anmälan sker eller förhållandet annars blir

känt, ska Skatteverket utan dröjsmål kungöra i Post- och Inrikes Tidningar, att arv efter den döde tillfallit den bortovarande, med uppmaning till honom eller henne att göra sin rätt till arvet gällande inom fem år från den dag då kungörelsen var införd i tidningen. I kungörelsen ska den bortovarandes namn anges.

I fall som avses i [3 kap. 2 §](#) ska, vid tillämpning av vad nu sagts, den rätt, som tillkommer den först avlidne makens arvingar i den efterlevandes bo, behandlas som arv efter den efterlevande maken. Lag (2011:892).

2 § Kan det, när bouppteckning förrättas, inte utrönas huruvida arvinge finns som före Allmänna arvsfonden eller före eller jämte annan känd arvinge är berättigad till arv, ska Skatteverket, på anmälan av den som har boet i sin vård eller då förhållandet annars blir känt, utan dröjsmål kungöra arvfallet i Post- och Inrikes Tidningar, med uppmaning till okända arvingar att göra sin rätt till arvet gällande inom fem år från den dag då kungörelsen var införd i tidningen. Detta gäller också om det vid bouppteckningen finns kännedom om arvinge men det saknas kunskap såväl om arvingens namn som om hans eller hennes vistelseort. Lag (2011:892).

3 § Är testamentstagare okänd eller vistas han å okänd ort, skall vad i [1 § första stycket](#) är stadgat om anmälan och kungörelse angående arv äga motsvarande tillämpning med avseende å testamentsförordnandet.

Skall testamentstagarens rätt inträda vid annan tid än testators död, må kungörelse ej ske förrän den tiden är inne.

3 a § Är vid någons död faderskapet till honom eller henne inte fastställt och är fadern inte heller på annat sätt känd för annan dödsbodelägare, boutredningsman eller den som sitter i boet, skall den som vill grunda arvsrätt på faderskapet göra sin rätt gällande inom tre månader från dödsfallet eller, om bouppteckningen förrättas senare, senast vid bouppteckningen.

[Första stycket](#) tillämpas också i fråga om föräldraskap enligt [1 kap. 9 § föräldrabalken](#). Lag (2005:435).

4 § Arvinge eller testamenstagare, som ej har att göra sin rätt gällande efter vad i [1-3 a §](#) sägs, skall göra det inom tio år från dödsfallet eller, om hans rätt inträder först vid senare tidpunkt, från denna. Lag (1976:1117).

5 § Undandrar sig en arvinge eller testamentstagare att ge tillkänna huruvida han eller hon vill göra anspråk på arv eller på rätt enligt testamentet, får Skatteverket förelägga honom eller henne att göra sin rätt gällande inom sex månader från det att föreläggandet delgavs honom eller henne. Delgivning får inte ske enligt [34–38](#) och [48 §§](#) delgivningslagen (2010:1932).

Ett sådant föreläggande ska meddelas på ansökan av någon som är berättigad till arvingens eller testamentstagarens del i kvarlåtenskapen om denne försummar att bevara sin rätt. Lag (2011:892).

6 § Vill arvinge eller testamentstagare, utan att tillträda kvarlåtenskapen eller sin lott däri, göra sin rätt gällande, ska han eller hon anmäla sitt anspråk hos god man, om sådan förordnats att bevaka hans eller hennes rätt, eller hos varje dödsbodelägare som tillträtt kvarlåtenskapen eller, om skifte inte skett, hos boutredningsman eller annan som sitter i boet. Anmälan får också göras hos Skatteverket.

Har en god man tagit emot anmälan, ska han eller hon tillkännage den hos Skatteverket. Om anmälan gjorts eller tillkännagetts hos Skatteverket, ska verket se till att underrättelse översänds med posten till övriga dödsbodelägare, vilkas namn och vistelseort är upptagna i bouppteckningen efter den döde eller annars är kända för Skatteverket. Lag (2011:892).

7 § Har arvinge eller testamentstagare icke inom tid, som i [1--5 §§](#) är för varje fall stadgad, tillträtt kvarlåtenskapen eller sin lott däri eller anmält anspråk därpå efter vad i [6 §](#) sägs, är han sin rätt förlustig.

8 § Arv, som arvinge enligt [7 §](#) gått förlustig, skall tillfalla dem som skulle varit berättigade därtill, om arvingen avlidit före arvlåtaren eller, i fall som avses i [3 kap. 2 §](#), före den sist avlidne maken. Lag (1987:231).

9 § Närmare bestämmelser om kungörelse varom stadgas i [1--3 §§](#) meddelas av Regeringen. Lag (1987:231).

10 § Skatteverkets beslut får överklagas till den tingsrätt där den döde skulle ha svarat i tvistemål i allmänhet. Finns det inte någon domstol som är behörig enligt [första stycket](#) är Stockholms tingsrätt behörig domstol. Vid ett överklagande gäller lagen ([1996:242](#)) om domstolsärenden. Lag (2011:892).

17 kap. Om arvsavtal

1 § Har någon i fråga om arv efter den som ännu lever träffat avtal med annan än denne, är det ogillt. Samma lag vare om avtal angående rätt på grund av testamente.

2 § Avsäger sig arvinge, genom godkännande av testamente eller eljest, skriftligen hos arvlåtaren sin rätt till arv, är det gällande. Bröstarvinge äger dock utfå sin laglott, med mindre han avstått från denna mot skäligt

vederlag eller ock egendom, svarande mot laglotten, tillkommer arvingens make enligt testamente eller tillfaller hans avkomlingar enligt lag eller testamente med föreskrift om fördelning på sätt om bröstarv är stadgat.

En underårig får inte avsäga sig arv. Den som har förvaltare enligt [11 kap. 7 § föräldrabalken](#) får inte avsäga sig arv utan förvaltarens skriftliga samtycke.

Om något annat inte framgår av omständigheterna, gäller arvsavsägelse också mot arvinges avkomlingar. Lag (1988:1255).

3 § Avtal, varigenom arvlåtare förfogat över sin kvarlåtenskap, är ej gällande. Utfästelse om gåva, som icke må göras gällande under givarens livstid, är giltig allenast såvitt följer av vad om testamente är stadgat.

18 kap. Ilmännas bestämmelser om dödsbo

1 § Har inte särskild dödsboförvaltning anordnats enligt [19 kap.](#) skall efterlevande make eller sambo, arvingar och universella testamentstagare (d ö d s b o d e l ä g a r e) gemensamt förvalta den dödes egendom under boets utredning. De företräder därvid dödsboet mot tredje man samt har rätt att tala och svara i mål som rör boet. Åtgärder som inte tål att uppskjutas får företas även om någon delägares samtycke inte kan inhämtas.

Har bodelning skett efter arvlåtarens död eller skall bodelning inte ske, är en efterlevande make eller sambo inte dödsbodelägare, om maken eller sambon ej är arvinge eller universell testamentstagare.

Den som har rätt att ta arv eller testamente först sedan en annan arvinge eller universell testamentstagare har avlidit är delägare i dennes bo men inte i arvlåtarens.

Innan testamente blivit stådande, anses såsom delägare såväl arvinge, vilken uteslutits från arv, som ock den, vilken insatts till universell testamentstagare. Lag (1987:231).

1 a § När ett dödsbo ska delges är dödsbodelägarna tillsammans delgivningsmottagare. En av dödsbodelägarna är dock ensam delgivningsmottagare om han eller hon sitter i boet eller om delgivningen föranleds av att dödsboet innehar fast egendom som är taxerad som lantbruksenhet. Den som tar emot handlingen ska så snart det kan ske underrätta övriga delägare om delgivningen.

Om boutredningsman har förordnats är denne i stället delgivningsmottagare. Lag (2010:1934).

1 § När särskild dödsboförvaltning inte har anordnats enligt [19 kap.](#) får enskilda delägare i mål som rör boet väcka och föra talan som parter i eget namn men för boets räkning, om övriga delägare är motparter i målet.

Delägare som har väckt talan har rätt till ersättning av dödsboet för kostnaderna i målet, i den mån kostnaderna täcks av det som har kommit boet till godo genom rättegången.

Väcker någon delägare talan mot dödsboet för egen räkning och har särskild dödsboförvaltning inte anordnats, förs boets talan i målet av övriga delägare. Lag (2010:1934).

2 § Till dess att egendomen har tagits om hand av samtliga dödsbodelägare eller av den som i annat fall har att förvalta boet, skall egendomen, om den ej står under vård av förmyndare, syssloman eller annan, vårdas av delägare som sammanbodde med den avlidne eller annars kan ta hand om egendomen. Den som har tagit hand om egendomen skall genast underrätta övriga delägare om dödsfallet och, om det behövs god man för någon delägare, göra anmälan hos överförmyndaren enligt [11 kap. föräldrabalken](#). Vad som har sagts om delägare gäller också efterlevande make som inte är delägare.

Finns det inte någon som sålunda tar hand om den dödes egendom, skall medlem av hushållet som den döde tillhörde, hyresvärd eller annan som är närmast till det ta hand om egendomen samt tillkalla delägare eller anmäla dödsfallet till socialnämnden. Då anmälan skett eller förhållandet på annat sätt blir känt, skall socialnämnden, om det behövs, göra vad som enligt [första stycket](#) åligger delägare. För kostnaderna med anledning av detta har kommunen rätt till ersättning av boet. Lag (1994:1435).

3 § Göres för dödsbo annan gäld än som erfordras för begravningen eller för boets uppteckning, vård eller förvaltning eller företages eljest för dödsboet rättshandling som ej är för sådant ändamål erforderlig, är det ej för boet bindande, med mindre tredje man var i god tro.

4 § Vad tredje man i god tro slutit med dem som enligt bouppteckningen äro dödsbodelägare är gällande, ändå att annan delägare finnes.

Har, innan bouppteckning skett, rättshandling företagits utan medverkan av testamentstagare, är den ej på sådan grund ogiltig, där tredje man var i god tro och rättshandlingen skäligen ej kunde anstå tills bouppteckningen förrättats.

5 § Delägare som var för sin försörjning beroende av den döde äger såsom förskott å sin lott utfå vad för sådant ändamål erfordras, såvitt lotten uppenbarligen förslår och förskottet kan lämnas utan olägenhet för utredningen.

Efterlevande make och oförsörjda barn skola städse njuta nödigt underhåll ur boet under tre månader från dödsfallet. Lag (1971:872).

6 § Dödsbodelägare är pliktig att ersätta skada, som han med avseende å boets vård eller förvaltning uppsåtligt eller av vårdslöshet tillskyndat någon, vars rätt är beroende av utredningen.

Äro flera ersättningspliktiga, svara de en för alla och alla för en. Vad sålunda utgivits skall dem emellan fördelas efter deras andelar i kvarlåtenskapen, så långt de förslå, och därutöver efter huvudtalet, där ej jämkning prövas skälig med hänsyn till den större eller mindre skuld som ligger envar delägare till last.

7 § Om det i ett dödsbo ingår fast egendom som är taxerad som lantbruksenhet, skall boet ha avvecklat fastighetsinnehavet senast fyra år efter utgången av det kalenderår då dödsfallet inträffade. Har dödsboet förvärvat sådan egendom därefter, skall avvecklingen ske snarast möjligt.

Tillsyn över att avveckling sker utövas av den myndighet som regeringen bestämmer. Om avvecklingen inte har skett inom föreskriven tid, får tillsynsmyndigheten vid vite förelägga dödsboet att fullgöra sin skyldighet.

Tillsynsmyndigheten får på ansökan av dödsboet medge anstånd med avvecklingen, om det finns särskilda skäl. Anstånd meddelas för viss tid och får förenas med villkor.

Tillsynsmyndighetens beslut om föreläggande och anstånd får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. Lag (2001:94).

19 kap. Om boutredningsman och testamentse ekutor

1 § Då dödsbodelägare begär det, skall rätten förordna, att egendomen skall avträdas till förvaltning av boutredningsman, samt utse någon att i sådan egenskap handha förvaltningen. Har någon genom testamente blivit utsedd att i fråga om förvaltningen träda i arvingars och universella testamentstagares ställe (testamentsexekutor), äger jämväl han påkalla beslut som nu är sagt. Sådant beslut skall också meddelas på begäran av den som erhållit legat eller äger föra talan om fullgörande av ändamålsbestämmelse, där det prövas nödigt för legatets eller ändamålsbestämmelsens verkställande, eller på begäran av borgenär eller den som står i ansvar för betalning av gäld efter den döde, där det måste antas att dödsboet är på obestånd eller att sökandens rätt eljest äventyras. Är dödsbodelägare eller den som erhållit legat omyndig eller har enligt **11 kap. 3, 4** eller **7 § föräldrabalken** god man eller förvaltare förordnats för honom, skall dödsboet avträdas till förvaltning av boutredningsman, om överförmyndaren begär det och rätten finner skäl därtill.

Skall enligt testamente egendomen vara undantagen delägarnas förvaltning, men är testamentsexekutor ej utsedd eller kan den utsedde ej utföra uppdraget, skall rätten, då ansökan görs av någon vars rätt är beroende av utredningen eller förhållandet eljest blir känt, meddela beslut som avses i **första stycket**.

Beslut enligt denna paragraf får grundas även på testamente som ej vunnit laga kraft. Lag (1988:1255).

2 § Till en ansökan enligt **1 §** skall fogas en kopia av bouppteckningen efter den döde och, om bouppteckningen har registrerats, ett bevis om detta. Är inte bouppteckning förrättad, lämnas trovärdig uppgift om delägarna i boet och deras hemvist samt, där testamentsexekutor är förordnad, om dennes namn och hemvist. Lag (2001:94).

3 § Val av boutredningsman skall så träffas att uppdraget kan förväntas bliva utfört med den insikt som boets beskaffenhet kräver. Särskilt avseende skall fästas vid förslag av dem, vilkas rätt är beroende av utredningen. Delägare må förordnas till boutredningsman.

Är testamentsexekutor utsedd, skall förordnandet meddelas honom, om ej skäl äro däremot.

4 § Där det prövas erforderligt, må flera boutredningsmän förordnas. Rätten äger bestämma, att förvaltningen skall delas mellan dem, och skall därvid tillika föreskriva, efter vilka grunder delningen skall ske.

5 § Vill boutredningsman frånträda sitt uppdrag och visar han skälig orsak, skall han av rätten entledigas.

Finnes boutredningsman icke vara lämplig eller bör han av annan särskild orsak skiljas från uppdraget, skall han entledigas, då det begäres av någon vars rätt är beroende av utredningen eller förhållandet eljest varder kunnigt.

Är testamentsexekutor förordnad till boutredningsman och förklaras testamentet sedermera ogiltigt, skall rätten på begäran pröva, huruvida uppdraget likväl bör vara honom anförtrott.

6 § Göres av samtliga delägare ansökan att boet ej längre skall förvaltas av boutredningsman, och är ej fall för handen som i **1 § andra stycket** sägs, skall rätten, med boutredningsmannens entledigande, förordna därom, såframt det kan ske utan fara för någon vars rätt är beroende av utredningen. Är testamentsexekutor förordnad till boutredningsman, skall hans samtycke inhämtas.

7 § Avträdes dödsbos egendom till konkurs, är förordnandet för boutredningsman förfallet.

8 § Dör boutredningsman, skall det av den som har hans egendom i sin vård utan dröjsmål anmälas hos rätten.

9 § Har den som gjort ansökan enligt **1 §** ej fullgjort vad i **2 §** är stadgat, skall rätten förelägga honom viss tid därtill, vid äventyr att, där det felande ej är tillgängligt då ärendet upptages till vidare behandling, ansökningen skall vara förfallen.

Innan rätten meddelar beslut som avses i **1** eller **5 §**, skola dödsbodelägarna genom särskilda meddelanden av rätten erhålla tillfälle att yttra sig, såvitt det kan ske utan märklig tidsutdräkt. Där det prövas erforderligt, skall delägare jämte sökanden på sätt nyss är sagt kallas att inställa sig inför rätten.

Ej må någon förordnas till boutredningsman utan att han samtyckt därtill eller entledigas från sådant uppdrag utan att han erhållit tillfälle att yttra sig.

10 § Kan i ärende som avses i **1** eller **5 §** slutligt beslut ej omedelbart meddelas, äger rätten där det erfordras, meddela beslut att gälla intill dess att slutligt beslut föreligger; och skall vad i **9 § tredje stycket** sägs vinna tillämpning, i fråga om entledigande av boutredningsman dock endast där så kan ske utan märklig tidsutdräkt.

Mot rättens beslut skall i händelse av missnöje talan föras särskilt. Mot hovrättens beslut må talan ej föras.

11 § Boutredningsmannen har att, med iakttagande av vad nedan är stadgat, företaga alla för boets utredning erforderliga åtgärder.

Finnas tillgångarna ej förslå till gäldens betalning, skall boutredningsmannen söka träffa uppgörelse med borgenärerna. Om uppgörelse ej kan nås och delägarna ej fylla bristen samt ej heller offentligt ackord kommer till stånd, skall boutredningsmannen avtråda boets egendom till konkurs.

I fråga om rättshandlingar som i avsevärd mån inverka på delägarnas behållning i boet samt beträffande andra angelägenheter av vikt, såsom avyttring av egendom som har särskilt värde för delägarna, avveckling av rörelse som den döde idkat eller uppgörelse med borgenärerna, skall boutredningsmannen inhämta delägarnas mening, om det lämpligen kan ske. Lag (1970:851).

12 § Boutredningsmannen företräder dödsboet mot tredje man samt äger att tala och svara i mål som röra boet.

12 a § När dödsboet förvaltas av boutredningsman får var och en av delägarna i mål som rör boet väcka och föra talan som part i eget namn men för boets räkning, om övriga delägare är motparter i målet och boutredningsmannen avstår från att föra boets talan.

Delägare som har väckt talan har rätt till ersättning av dödsboet för kostnaderna i målet, i den mån kostnaderna täcks av det som har kommit boet till godo genom rättegången. Lag (1981:359).

13 § Fast egendom eller tomträtt må ej av boutredningsmannen överlåtas utan att delägarna skriftligen lämna sitt samtycke eller, där det ej kan erhållas, rätten på ansökan tillåter åtgärden. Vad nu är sagt länder dock ej till inskränkning i den förfoganderätt som kan tillkomma boutredningsmannen enligt lagakraftvunnet testamente.

Har boutredningsmannen utan erforderligt samtycke företagit åtgärd som i **första stycket** sägs, är den ogill, om delägare väcker talan om klander därå inom tre månader från det han fick kännedom om åtgärden och senast inom ett år sedan lagfart eller inskrivning beviljades. Lag (1970:1001).

14 § Till dödsboet hörande penningmedel, som görs räntebärande genom insättning i bank eller kreditmarknadsföretag, ska sättas in i boets namn. Dödsboets egendom får inte heller i övrigt sammanblandas med vad boutredningsmannen eller annan tillhör. Värdehandlingar ska nedsättas i öppet förvar i bank eller kreditmarknadsföretag, om det sammanlagda värdet överstiger ett belopp motsvarande två gånger gällande prisbasbelopp enligt **2 kap. 6** och **7 §§ socialförsäkringsbalken**.

Utöver vad av **18 kap. 5 §** föränledes må egendom ej förskottsvis utgivas till delägare, med mindre det kan ske utan men för annan, vars rätt är beroende av utredningen. Lag (2010:1205).

14 a § Före den 1 april varje år skall boutredningsmannen avge redovisning för medelsförvaltningen under föregående kalenderår. I redovisningen skall tas upp saldo vid årets början och slut samt in- och utbetalningar under året. Har medel inestått i bank eller annan inrättning skall vid redovisningen fogas bevis om insättningar och uttag under året samt behållning vid årets slut. När värdehandlingar nedsatts i bank eller kreditmarknadsföretag skall vid redovisningen fogas bevis av motsvarande innehåll.

Årsredovisning skall tillställas minst en delägare i boet. Övriga delägare samt rätten skall samtidigt underrättas om vem som tillställts redovisningen. Dödsbodelägare som inte har tillställts redovisningen har rätt att på begäran hos boutredningsmannen erhålla ett exemplar av den. Finns det delägare i boet som är underårig eller som har förvaltare enligt **11 kap. 7 § föräldrabalken** skall ett exemplar tillställas överförmyndaren.

Fullgör boutredningsman ej vad som åligger honom enligt denna paragraf, kan rätten vid vite förelägga honom att fullgöra sin skyldighet. Lag (2004:423).

15 § Så snart dödsboet beretts för bodelning eller arvskifte samt delning kan äga rum utan men för någon, vars rätt är beroende av utredningen, skall boutredningsmannen göra anmälan härom till delägarna och

avgiva redovisning för sin förvaltning.

Sedan bodelning eller arvskifte har förrättats av delägarna, skall boutredningsmannen lämna ut egendomen. Detsamma gäller när en delning som har verkställts av bodelningsförrättare eller skiftesman har vunnit laga kraft.

Har boutredningsman frånträtt uppdraget utan att det blivit slutfört efter vad nu är sagt, är han ock redovisningsskyldig.

När boutredningsman slutfört sitt uppdrag, må han på begäran entledigas av rätten. Lag (1987:231).

16 § Kunna flera boutredningsmän, som hava förvaltningen odelad, ej enas i ärende, vari avgörandet tillkommer dem, och föreligger ej flertal för viss mening, skall saken hänskjutas till rättens avgörande. Mot rättens beslut må talan ej föras.

17 § När dödsbodelägare begär det eller rätten eljest prövar lämpligt, skall rätten förordna god man att öva tillsyn å boutredningsmannens förvaltning, såframt boutredningsmannen icke ställer säkerhet för ersättning som han kan finnas skyldig att utgiva. Gode mannen äger genomgå räkenskaper och andra handlingar ävensom verkställa inventering av egendomen. Han skall, på föreläggande av rätten eller framställning av delägare, meddela upplysningar om boet och dess förvaltning samt, där anledning föreligger till anmärkning, göra anmälan hos rätten.

Är god man ej utsedd, äger rätten, på ansökan av delägare eller eljest, förelägga boutredningsmannen att avgiva redogörelse för sin förvaltning eller ock förordna någon att granska förvaltningen och däröver avgiva berättelse.

Har beslut enligt denna paragraf meddelats på ansökan av allenast vissa delägare, må rätten på talan av delägare föreskriva, att kostnaden ej skall stanna å boet utan av sökandena slutligen gäldas, med fördelning dem emellan efter deras lotter i boet.

18 § Boutredningsman är pliktig att ersätta skada, som han uppsåtligen eller av vårdslöshet vållat dödsboet eller någon, vars rätt är beroende av utredningen.

Är flera utredningsmän ersättningspliktiga, svarar de solidariskt. Ersättningsbeloppet skall utredningsmännen emellan slutligen fördelas efter den större eller mindre skuld som prövas ligga envar av dem till last.

Om skyldighet att hos bank eller kreditmarknadsföretag inbetala penningmedel, som tillkommer omyndig eller den för vilken god man eller förvaltare förordnats, stadgas i *föräldrabalken*. Lag (2004:423).

19 § Om talan å boutredningsmans förvaltning gäller vad om syssloman är stadgat. Klandertalan må föras av envar delägare. Den som anställt klandertalan är berättigad att av dödsboet erhålla ersättning för rättegångskostnaden, i den mån den täckes av vad genom rättegången kommit boet till godo.

Boutredningsmannen äger av dödsboet erhålla skäligt arvode ävensom ersättning för sina kostnader. Lämnar boet ej tillgång, skall sådan gottgörelse gäldas av den på vars ansökan förordnandet meddelats. Äro flera betalningsskyldiga, svara de en för alla och alla för en.

20 § Förordnande att vara testamentsexekutor skall, såvitt ej annat framgår av testamentet, anses innefatta bemyndigande att företaga alla för boets utredning erforderliga åtgärder.

Det som sägs i 14 16, 18 och 19 §§ om boutredningsman skall tillämpas på testamentsexekutor och på den som genom testamente förordnats att endast i viss del verkställa utredningen efter den døde. Även i fråga om entledigande skall tillämpas det som sägs om boutredningsman. Skyldigheten enligt 14 a § att underrätta rätten om vem som tillställts årsredovisning gäller dock endast den som är boutredningsman. Lag (1996:245).

20 a § När dödsboet förvaltas av testamentsexekutor med behörighet att företräda boet i rättegång får var och en av delägarna i mål som rör boet väcka och föra talan som part i eget namn men för boets räkning, om övriga delägare är motparter i målet och testamentsexekutorn avstår från att föra boets talan.

Delägare som har väckt talan har rätt till ersättning av dödsboet för kostnaderna i målet, i den mån kostnaderna täcks av det som har kommit boet till godo genom rättegången. Lag (1981:359).

21 § Rättens beslut i ärenden enligt detta kapitel skola utan hinder av förd klagan lända till efterrättelse, dock ej beslut enligt 6 §.

21 a § Regeringen får bestämma att även sådana anställda i en tingsrätt som inte är lagfarna domare skall få handlägga enkla ärenden enligt 1 och 5 §§. Lag (1996:245).

20 kap. Om bouppteckning och dödsboanmälan

1 § Bouppteckning skall förrättas senast tre månader efter dödsfallet, om inte Skatteverket efter ansökan inom samma tid med hänsyn till boets beskaffenhet eller av annan särskild orsak förlänger tiden.

Om dödsboanmälan och undantag på grund av sådan anmälan från skyldigheten att förrätta bouppteckning föreskrives i [8 a §](#). Lag (2003:675).

2 § Dödsbodelägare som har egendomen i sin vård, boutredningsman eller testamentsexekutor skall bestämma tid och ort för bouppteckning samt utse två kunniga och trovärdiga gode män att förrätta den. Samtliga delägare skall kallas i god tid till förrättningen. Den avlidnes efterlevande make eller sambo skall alltid kallas. Skall lott i kvarlåtenskapen åtnjutas först sedan arvinge eller universell testamentstagare har avlidit, skall även den kallas som vid tiden för bouppteckningen är närmast att sålunda ta arv eller testamente.

Omhändertages ej egendomen av delägare, boutredningsman eller testamentsexekutor, ankommer på annan, som efter vad i [18 kap. 2 §](#) sägs har egendomen i sin vård, att föranstalta om bouppteckning. Lag (1987:231).

3 § I bouppteckningen anges dagen för förrättningen, den dödes fullständiga namn, personnummer eller samordningsnummer enligt folkbokföringslagen ([1991:481](#)), hemvist och dödsdag. Även namn och hemvist för dem som skall ha kallats till förrättningen skall anges. För underårig skall anges födelsedatum och för arvinge skall anges hans släktskap med den döde. Arvinge skall anges även om han är utesluten från del i kvarlåtenskapen. Om den döde efterlämnar en make, skall för bröstarvingar anges om de är bröstarvingar även till maken. Kan uppgift i visst hänseende inte lämnas, skall det anmärkas.

Av bouppteckningen skall framgå vilka som närvarit vid förrättningen. Där någon som skolat kallas ej närvarit, skall vid bouppteckningen fogas bevis att han i tid blivit kallad. Lag (2001:94).

3 a § Skatteverket får till dödsboet översända en förtryckt bouppteckningsblankett med följande uppgifter om den döde:

1. fullständigt namn och person- eller samordningsnummer enligt folkbokföringslagen ([1991:481](#)),
2. hemvist,
3. dödsdag,
4. civilstånd,
5. äktenskapsförord och
6. fastighetsinnehav.

Även uppgift om efterlevande makes namn och fastighetsinnehav samt dödsboets adress får förtryckas. Lag (2003:675).

4 § Den dödes tillgångar och skulder antecknas sådana de var vid dödsfallet. Därvid anges tillgångarnas värde och skuldernas belopp.

Var den döde gift, skall båda makarnas tillgångar och skulder var för sig antecknas och värderas. Hade makarna eller en av dem enskild egendom eller sådan rättighet som enligt [10 kap. 3 §](#) *äk enska sbalken* inte skall ingå i bodelning, skall grunden för att egendomen skall vara undantagen från bodelningen och egendomens värde anges särskilt, om det inte på grund av förhållandena är obehövt.

Efterlämnar den döde en sambo och hade någon av dem förvärvat bostad eller bohag för gemensamt begagnande, skall denna egendom antecknas och värderas särskilt, om den efterlevande sambon har begärt bodelning. Därvid skall anges vem egendomen tillhör. Även fordringar som är förenade med särskild förmånsrätt i egendomen eller av annan anledning är att hänföra till denna egendom skall antecknas. Om den efterlevande sambon eller den avlidna sambons övriga dödsbodelägare begär att få täckning för annan skuld ur egendomen, skall sambons samtliga tillgångar och skulder antecknas och värderas. Lag (1987:231).

5 § Är efter den döde testamente eller, om han var gift, äktenskapsförord angående förmögenhetsordningen, skall det intagas i bouppteckningen eller i bestyrkt avskrift fogas därvid såsom bilaga.

Bouppteckningen skall också innehålla uppgift om livförsäkringar och tillgångar på pensionssparkonto enligt lagen ([1993:931](#)) om individuellt pensionssparande som till följd av att förmånstagare insatts, inte ingår i kvarlåtenskapen.

Är bland delägarna laglottsberättigad arvinge, skall, där delägare begär det, i bouppteckningen uppgift lämnas om vad arvinge eller hans avkomling av den döde mottagit i förskott eller eljest såsom gåva, så ock om gåva som den efterlevande maken, dennes avkomling eller universell testamentstagare mottagit av den döde; och skall tillika uppgivas vad arvinge i förskott erhållit av efterlevande makens giftorättsgods. Vad nu är sagt skall ej gälla, där fråga är om sedvanliga skänker vilkas värde icke står i missförhållande till givarens villkor. Lag (1993:932).

6 § Den som vårdar egendomen eller i övrigt bäst känner till boet skall såsom bouppegivare lämna uppgifter om boet. Varje delägare samt efterlevande make eller sambo skall på anmaning lämna uppgifter till bouppteckningen.

Bouppegivaren skall på handlingen teckna försäkran på heder och samvete att uppgifterna till

bouppteckningen är riktiga och att inga uppgifter avsiktligt har utelämnats. Bouppgivaren skall bekräfta sina uppgifter med ed, om talan om edgång förs av någon vars rätt kan bero därav eller av boutredningsman eller testamentsexekutor. Samma skyldighet har dessutom dödsbodelägare samt efterlevande make eller sambo som inte har varit bouppgivare. Även andra personer som har tagit befattning med boet kan åläggas att bekräfta uppgifterna i bouppteckningen under ed.

Gode männen skall på handlingen intyga att allt har blivit riktigt antecknat och att tillgångarna har värderats efter bästa förstånd. Lag (1987:231).

7 § Finnes egendom å flera orter, må särskild bouppteckning förrättas å varje ort. I en av bouppteckningarna skall intagas sammanfattning av boets tillgångar och skulder, och skall vad i **5 §** stadgas äga tillämpning allenast å den bouppteckningen.

8 § Bouppteckningen skall inom en månad efter det att den upprättats jämte en bestyrkt kopia ges in för registrering till Skatteverket. Finns det flera bouppteckningar, skall de ges in samtidigt och inom en månad från det den sista bouppteckningen upprättades.

En bestyrkt kopia av bouppteckningen skall förvaras hos Skatteverket.

Har ommyndig del i boet eller är någon för vilken förvaltare enligt *föräldrabalken* har förordnats delägare eller finns delägare, för vilken god man skall förordnas, skall ytterligare en bestyrkt kopia ges in för varje överförmyndare som skall ha tillsyn över ifrågavarande förmynderskap, förvaltarskap eller godmanskap. Är bouppteckningen av vidlyftig beskaffenhet, behöver denna kopia omfatta endast erforderliga delar.

Är inte erforderliga kopior ingivna, skall sådana tas på boets bekostnad. Lag (2003:675).

8 a § Räcker den dödes tillgångar eller, när han efterlämnar make, tillgångarna jämte hans andel i makens giftorättsgoods inte till annat än begravningskostnader och andra utgifter med anledning av dödsfallet och omfattar tillgångarna inte fast egendom eller tomträtt, behöver bouppteckning inte förrättas, om dödsboanmälan görs till Skatteverket av socialnämnden.

Dödsboanmälan skall vara skriftlig och innehålla den dödes fullständiga namn, personnummer eller samordningsnummer enligt folkbokföringslagen (1991:481), hemvist, bostadsadress och dödsdag samt intyg, utvisande att beträffande tillgångarna föreligger fall som avses i [första stycket](#). I anmälan skall även dödsbodeläggares namn och bostadsadresser anges, om uppgifterna kan inhämtas utan avsevärd tidsutdräkt. Dödsboanmälan bör göras inom två månader efter dödsfallet. Den skall förvaras hos Skatteverket.

Även om dödsboanmälan gjorts, skall bouppteckning förrättas, om det begäres av dödsbodelägare eller annan vars rätt kan bero därav och denne ställer säkerhet för bouppteckningskostnaden eller om ny tillgång yppas och det därför ej längre föreligger sådant fall som avses i [första stycket](#). Bouppteckning skall förrättas sist tre månader efter det att begäran därom gjordes och säkerhet ställdes eller den nya tillgången yppades. Om förlängning av tiden för boupptecknings förrättande äger **1 § första stycket** motsvarande tillämpning. Lag (2003:675).

9 § Skatteverket skall se till att bouppteckning, när sådan krävs, förrättas och ges in inom föreskriven tid. Om det har försumrats får Skatteverket vid vite förelägga viss tid eller, där bouppteckning inte skett, förordna en lämplig person att föranstalta om det. Sådant förordnande utgör inte hinder att vara god man vid förrättningen.

Skatteverket skall registrera bouppteckningen och förse den med bevis om detta.

Registrering av bouppteckning får inte ske, om det inte framgår att vid bouppteckningen har gått till på det sätt som sägs i detta kapitel. Är bouppteckningen bristfällig, får Skatteverket med föreläggande av vite utsätta tid inom vilken bristen skall avhjälpas.

Den som är skyldig att lämna uppgift till bouppteckning får föreläggas vid vite att fullgöra sin skyldighet. Lag (2003:675).

10 § Blir en ny tillgång eller skuld känd efter det att bouppteckning har förrättats eller upptäcks annan felaktighet i bouppteckningen, skall tilläggsbouppteckning innehållande tillägg eller rättelse förrättas inom en månad.

Tilläggsbouppteckning skall också förrättas, om efterlevande sambo efter det att bouppteckning har förrättats framställer en sådan begäran om skuldtäckning som avses i **4 § tredje stycket fjärde** meningens och sambons tillgångar och skulder inte tidigare har antecknats och värderats. I detta fall skall tilläggsbouppteckningen förrättas inom tre månader från det att begäran framställdes.

Beträffande tilläggsbouppteckning gäller i övrigt vad som förut i detta kapitel är föreskrivet om bouppteckning. Lag (1987:231).

11 § I fråga om förfarandet hos Skatteverket och om överklagande gäller i övrigt den upphävda lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt. Lag (2004:1340).

12 § Har upphävts genom lag (2001:94).

21 kap. Om den dödes skulder

1 § Innan en månad har förflutit efter det att bouppteckning förrättades eller, om boet förvaltas av boutredningsman, uppgörelse har träffats med samtliga borgenärer om betalningen av skulderna får en skuld betalas endast om det med fog kan antas att betalningen inte är till skada för borgenärerna. Lag (1981:359).

2 § Sedan en månad har förflutit efter det att bouppteckning förrättades får borgenärerna kräva säkerhet för sådana skulder efter den döde vilka inte har förfallit till betalning och för vilka det inte redan finns tillräcklig säkerhet. Ställs ej säkerhet inom tre månader, får dödsboet inte längre tillgodoräkna sig någon förfallotid. Lag (1981:359).

3 § Finns det flera delägare i dödsboet eller är allmänna arvsfonden ensam delägare, får en skuld som inte förfaller till betalning inom sex månader sägas upp hos borgenären till betalning sex månader efter uppsägningen. Om borgenären till säkerhet för sin fordran har företagshypotek eller panträtt på grund av inteckning och inom tre månader efter uppsägningen meddelar att han eller hon vill hålla sig endast till säkerheten, behöver betalning dock inte tas emot före förfallodagen. Lag (2008:987).

4 § Sker bodelning eller arvskifte innan den dödes och boets andra skulder har betalats eller medel till deras betalning har ställts under särskild vård, skall bodelningen eller skiftet gå åter.

Är skulderna inte större än att de kan betalas av den dödes tillgångar och, om han var gift, vad som av den andra makens egendom skulle ha belöpt på hans lott för det fall att skulderna hade beaktats vid bodelningen, skall återgången begränsas till vad som behövs för att skulderna och kostnaderna för boets förvaltning skall kunna betalas. Vad som sålunda behövs skall utges av delägarna i förhållande till vad var och en av dem har fått för mycket vid bodelningen eller arvskiftet. I övrigt skall bodelningen eller skiftet bestå.

Finns egendom som skall lämnas åter inte i behåll, skall ersättning utges för det värde egendomen hade när återgång påkallades, om det inte finns särskilda skäl mot detta. Uppkommer brist hos någon delägare, skall de övriga delägarna täcka bristen med vad de har fått vid bodelningen eller skiftet. Vad som behövs för att bristen skall kunna täckas skall utges av delägarna i förhållande till vad var och en av dem sålunda har fått. Lag (1981:359).

5 § Egendom som har utgetts som legat eller i enlighet med en ändamålsbestämmelse skall lämnas tillbaka till boet, om det behövs för att den dödes skulder skall kunna betalas. Finns egendomen inte i behåll, skall ersättning utges för det värde egendomen hade när återlämnande påkallades, om det inte finns särskilda skäl mot detta. Lag (1981:359).

6 § Den som enligt 4 eller 5 § är skyldig att lämna tillbaka egendom till boet eller att ersätta egendomens värde skall utge även ränta eller avkomst av egendomen. Han har dock själv rätt till ersättning för nödvändiga kostnader för egendomen och, om han var i god tro, kostnader som har varit till nytta för egendomen. Lag (1981:359).

22 kap. Om verkställighet av legat och ändamålsbestämmelser

1 § Legat av oskifta skall utgivas så snart det kan ske utan men för någon, vars rätt är beroende av boets utredning.

Företages arvskifte innan legatet utgivits eller egendom, som därför erfordras, blivit ställd under särskild vård, äro delägarna en för alla och alla för en ansvariga för förordnandets verkställande såsom om skifte ej ägt rum. Vad sålunda utgivits skall dem emellan fördelas enligt den i 18 kap. 6 § stadgade grunden.

2 § Skall legat fullgöras av viss arvinge eller testamentstagare, är denne pliktig att verkställa förordnandet, när han mottagit den egendom som är avsedd för legatets fullgörande. Där av hans försummelse beror att egendomen ej utgivits till honom, skall han gälda skadan.

3 § Varder i fråga om legat testamentstagarens rätt genom vanvård eller eljest äventyrad, må rätten på ansökan förordna, att säkerhet skall ställas för legatets utgörande eller att egendom, varom fråga är, skall sättas under särskild vård.

4 § Avser legat viss egendom, skall, där ej annat följer av testamentet, avkastningen tillfalla testamentstagaren men nödig kostnad, vilken ej föranletts av boutredningen, av honom gäldas innan egendomen utgives.

5 § Å legat, som avser visst penningbelopp, äger testamentstagaren, såvitt ej annat framgår av testamentet, tillgodonjuta ränta, sedan fyra månader förflutit från testators död. Röntan beräknas enligt 5 § räntelagen (1975:635) för tiden fram till dess legatet enligt 1 § i detta kapitel skall utgivas och enligt 6 § rän elagen för tiden därefter. Lag (1975:640).

6 § Vad i detta kapitel är stadgat om legat skall äga motsvarande tillämpning å ändamålsbestämmelse.

7 § Underlåter någon vad honom åligger med avseende å verkställande av ändamålsbestämmelse, må talan därom föras av testators arvinge, vare sig han äger del i boet eller ej, efterlevande make, arvinges avkomling eller universell testamentstagare, så ock av boutredningsman eller testamentsexekutor.

Då fråga är om allmännyttigt ändamål, må talan jämväl föras på förordnande av länsstyrelsen i det län där verkställigheten huvudsakligen skall ske.

23 kap. Om arvskifte

1 § Arvskifte förrättas av arvingar och universella testamentstagare.

Var den döde gift, skall först bodelning förrättas enligt bestämmelserna i *äk enska sbalken*. Efterlämnar den döde en sambo och begär denne bodelning enligt sambolagen (2003:376), skall bodelningen förrättas innan arvskifte äger rum. Lag (2003:377).

2 § Mot någon delägares bestridande får skifte ej företas innan bouppteckning har förrättats och alla kända skulder har betalats eller medel till deras betalning har ställts under särskild vård eller uppgörelse har träffats som innebär att delägaren inte svarar för skulderna.

Skall legat eller ändamålsbestämmelse fullgöras av oskifto, får skifte ej mot delägares bestridande äga rum innan förordnandet har verkställts eller delägaren har fritagits från att svara för dess fullgörande eller erforderlig egendom har blivit ställd under särskild vård.

Står boet under förvaltning av boutredningsman eller testamentsexekutor, får skifte ej företas innan denne har anmält att utredningen har slutförts. Lag (1987:231).

3 § Envar delägare äger vid skiftet njuta lott i varje slag av egendom; dock bör vad ej lämpligen kan delas eller skiljas såvitt möjligt läggas å en lott. Fordran å delägare skall tillskiftas denne så långt hans lott förslår.

Har vid skifte fastighet delats så, att delägare fått skilda andelar utan att villkor om utbrytning uppställts i den handling som enligt **4 §** upprättas över skiftet, innehava dessa delägare fastigheten under samäganderätt.

Om i annat fall än i [andra stycket](#) anges skiftet innebär att del av fastighet kommer i särskild ägares hand, är skiftet ogiltigt i den delen. Lag (1970:1001).

4 § Över arvskifte skall upprättas en handling som skrivs under av delägarna. Lag (1987:231).

5 § På en delägares begäran skall rätten förordna någon att vara skiftesman. Vad som föreskrivs i [17 kap. 1--4](#) och [6--9 §§](#) *äk enska sbalken* om bodelning, bodelningsförrättare och make skall gälla i fråga om arvskifte, skiftesman och delägare i boet. Arvode och ersättning till skiftesmannen skall dock betalas av dödsboet.

Ställs boet under förvaltning av testamentsexekutor, är denne utan särskilt förordnande skiftesman. Detta gäller dock ej, om någon annan redan har förordnats som skiftesman eller om testamentsexekutorn är delägare i boet. Lag (1988:1453).

6 § Regeringen får bestämma att även sådana anställda i en tingsrätt som inte är lagfarna domare skall få handlägga enkla ärenden enligt **5 §**. Lag (1996:245).

7 § har upphävts genom Lag 1987:231.

8 § har upphävts genom Lag 1987:231.

9 § har upphävts genom Lag 1987:231.

2 kap. Om avtal angående sammanlevnad i oskiftat dödsbo

1 § Om ett dödsbo förvaltas av delägarna gemensamt och de har kommit överens om att leva samman i oskiftat bo, gäller i fråga om förvaltningen av boet och rätten att företräda boet vad som sägs i [18 kap. 1 §](#), om inte annat har avtalats. Också bestämmelserna i [3](#), [4](#), [6](#) och [7 §§](#) samma kapitel skall tillämpas.

I fråga om rätten för enskilda delägare att väcka och föra talan som parter i eget namn men för boets räkning gäller vad som sägs i [18 kap. 1 a §](#), om inte annat avtalats mellan delägarna. Lag (1989:30).

2 § Såvitt avkastningen ej skall användas till bekostnad av gemensam hushållning eller eljest för gemensam räkning, är envar delägare berättigad att efter varje kalenderårs utgång fordra delning av behållen avkastning.

3 § Har ej tid fastställts för beståndet av avtal om sammanlevnad i oskiftat bo, är avtalet gällande tills tre månader förflutit sedan det blivit av någon delägare uppsagt hos de övriga. Samma lag vare, där vid avtal gällande för bestämd tid sammanlevnaden fortsatt efter den tidens utgång.

4 § Träder efterlevande make, som deltagit i avtalet, i nytt gifte, eller dör delägare och efterlämnar han såsom dödsbodelägare någon, som ej deltagit i avtalet, skall detta, om uppsägning sker inom fyra månader därefter, upphöra att gälla tre månader efter uppsägningen.

Om förmyndare, god man eller förvaltare deltagit i avtalet, skall vid förmynderskapets, godmanskapets eller förvaltarskapets upphörande rätt till uppsägning som avses i [första stycket](#) tillkomma den på vars vägnar avtalet slutits. Lag (1988:1255).

5 § Har, efter det avtal om sammanlevnad i oskiftat bo slutits, väsentlig ändring inträtt i de förhållanden som därvid var avgörande, eller befinns avtalet av annan särskild orsak ej böra bestå, får rätten på delägars talan förklara, att avtalet skall upphöra att gälla.

Om hävande av avtal, vars fortsatta bestånd medför äventyr för delägare som är omyndig eller för vilken god man eller förvaltare är förordnad, är särskilt stadgat. Lag (1988:1255).

6 § Förordnas om boets avträdande till förvaltning av boutredningsman, är avtal om sammanlevnad i oskiftat bo förfallet. Ej må sådant förordnande meddelas på ansökan av delägare.

25 kap. är upphävt genom lag (5:1 1).

vergångsregler

vergångsbestämmelser

1969:621

3. Är barn utom äktenskap fött innan nya lagen trätt i kraft och skulle icke arvsrätt mellan fadern och barnet ha förelegat redan enligt äldre lag, ärver barnet och dess bröstarvingar fadern och dennes släktingar endast under förutsättning att annan dödsbodelägare, boutredningsman eller den som sitter i boet inom tre månader från dödsfallet eller, om bouppteckningen förrättas senare, senast vid bouppteckningen fått kännedom om arvingen eller anteckning om barnet före arvfallet gjorts i personakt eller registrerats i folkbokföringen för arvlåtaren eller annan från vilken arvingen härleder sin arvsrätt. Lag (1991:489).

1987:231

1. Denna lag träder i kraft samtidigt som *äk enska sbalken*.

2. Har arvlåtaren avlidit före ikraftträdandet, skall äldre bestämmelser fortfarande tillämpas.

3. Den nya bestämmelsen i [3 kap. 8 §](#) skall tillämpas även om den först avlidna maken har avlidit före ikraftträdandet.

1989:30

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1989.

2. Om det i dödsboet efter någon som har avlidit före ikraftträdandet ingår fast egendom som är taxerad som lanbruksenhet, gäller i stället för vad som sägs i [18 kap. 7 § första stycket första](#) meningens att boet skall ha avvecklat fastighetsinnehavet senast den 1 juli 1993. Lag (1990:1385).

1989:308

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1989. Har någon testamentstagare vid lagens ikraftträdande förlorat sin rätt mot en arvinge på grund av att testamentet inte har bevakats enligt äldre bestämmelser, skall den rättsförlusten kvarstå.

1991:1547

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

2. Har gärningen begåtts före ikraftträdandet, skall [15 kap. 1 §](#) i dess äldre lydelse fortfarande tillämpas.

2001:94

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2001.

2. [18 kap. 7 §](#) i den äldre lydelsen gäller fortfarande i fråga om ärenden om anstånd om ansökan har kommit in till tingsrätten före ikraftträdandet.

3. Vid överklagande av tillsynsmyndighetens beslut om föreläggande enligt [18 kap. 7 §](#) skall, om beslutet har meddelats före ikraftträdandet, [18 kap. 7 §](#) i den äldre lydelsen fortfarande gälla.

4. En dödsboanmälan eller ett ärende om registrering av bouppteckning eller tilläggsbouppteckning skall handläggas av tingsrätten om handlingen har kommit in till tingsrätten före ikraftträdandet. Äldre bestämmelser gäller därvid fortfarande.

5. Regeringen får föreskriva att en annan tingsrätt än den som anges i [20 kap. 8 §](#) i dess äldre lydelse är behörig att handlägga en dödsboanmälan eller ett ärende om registrering av bouppteckning eller tilläggsbouppteckning som har getts in till tingsrätten före ikraftträdandet. Den tingsrätt som anges i [20 kap. 8 §](#) i dess äldre lydelse skall då lämna över ingivna handlingar till den tingsrätt som skall handlägga ärendet samt underrätta ingivaren om överlämnandet. Sedan en bouppteckning eller tilläggsbouppteckning har registrerats, skall en kopia av handlingen sändas för förvaring till den tingsrätt som anges i [20 kap. 8 §](#) i dess äldre lydelse. En kopia av handlingen skall förvaras även hos den beslutande tingsrätten. Dödsboanmälan

skall sändas för förvaring till den tingsrätt som anges i [20 kap. 8 §](#) i dess äldre lydelse. En kopia av dödsboanmälan skall förvaras hos den tingsrätt som handlagt dödsboanmälan.

6. Har en ansökan om registrering av en bouppteckning eller tilläggsbouppteckning getts in till tingsrätten före ikraftträdandet och har genom ett beslut som vunnit laga kraft ansökan avvisats, registrering vägrats eller ett beslut om registrering upphävts, skall den skattemyndighet som är behörig enligt [20 kap. 8 §](#) i dess nya lydelse i fortsättningen handlägga frågan om registrering.

7. Har en tingsrätt före ikraftträdandet förelagt vite enligt [20 kap. 9 § första stycket](#) i dess äldre lydelse utan att vitet har dömts ut, skall beslutet när fråga är om utdömande av vite anses vara ett beslut som har meddelats av den skattemyndighet hos vilken bouppteckningen eller tilläggsbouppteckningen enligt [20 kap. 8 §](#) i dess nya lydelse skall ges in.

2003:377

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2003.

2. Om ett samboförhållande har upphört före ikraftträdandet, tillämpas äldre bestämmelser.

2003:529

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

2. I fråga om företagshypotek på grund av en inteckning som har beviljats före ikraftträdandet tillämpas äldre bestämmelser om uppsägning görs före den 1 januari 2005.

2010:1934

1. Denna lag träder i kraft den 1 april 2011.

2. Äldre bestämmelser gäller om ett beslut om delgivning enligt [15–17 §§](#) delgivningslagen ([1970:428](#)) har fattats före den 1 april 2011 eller om en handling har skickats eller lämnats före denna tidpunkt.

2011:892

1. Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2011.

2. Äldre föreskrifter gäller om en ansökan eller en anmälan har kommit in till tingsrätten före ikraftträdandet.

2012:448

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

2. Om ett testamente har upprättats före ikraftträdandet, gäller [10 kap. 4 §](#) i sin äldre lydelse.

*e a äre drag r da abasen ä snä e M ngfaldigande an edgi ande fr n o is är förb de enlig lag
ok en ens officiella a ers g ör äger all id före råde ef erso ä snä e baseras a erial fr n offen liga da abaser so
kan inne lla felak ig e er*